

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM
2016-03-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
27509-15

SÖKANDE

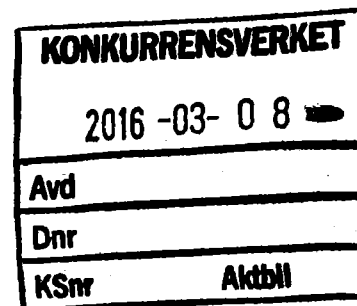
AB Learning & Consulting by OC, 556898-0287
Edövägen 2
132 30 Saltsjö-Boo

MOTPART

Stockholms stad
Stadshuset
105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 696655

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms stad (staden) genomför en upphandling av insatser för barn, unga och familjer för öppenvård. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, och tilldelningsbeslut meddelades den 10 december 2015. AB Learning & Consulting by OC, som lämnat anbud inom tre delområden, har uteslutits på grund av allvarligt fel i yrkesutövningen.

AB Learning & Consulting by OC (bolaget) yrkar i första hand att upphandlingen görs om, i andra hand att förvaltningsrätten upphäver stadens beslut om avslag på bolagets anbud och beslutar att anbudet ska antas och i tredje hand att förvaltningsrätten upphäver beslut om avslag på bolagets anbud på av staden angivna grunder och återförvisar ärendet till staden för ny bedömning. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Staden har uteslutit bolaget med hänvisning till ett beslut fattat av Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och med motiveringen att bolaget, enligt 10 kap. 2 § punkt 4 LOU, gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.

Bolaget har begärt överprövning av det aktuella beslutet fattat av IVO. Detta eftersom beslutet fattades efter ett felaktigt beslutsförfarande. Bedömningen kommunicerades inte med ansvarig chef innan beslutet fattades. Beslutet fattades innan sista dag för yttrande från bolaget löpt ut. Handläggningen är således ofullständig och bör ogiltigförklaras. De brister som IVO pekade på åtgärdades omedelbart innan stängning. Staden har inte grund för sitt påstående om allvarligt fel i yrkesutövningen eftersom IVO:s beslut är under prövning. Bolaget har inte dömts efter svensk lagstiftning i domstol där hela den juridiska principen för myndigheter och förvaltningars beslut grundas på en kommunikation med part vilket inte har skett. Bolaget har fått stänga ett boende i Västerås. Andra boenden samt verksamheter som företaget bedriver är till full belåtenhet för de kommuner bolaget har avtal med samt för IVO efter de inspektioner som gjorts tidigare.

Staden bestrider yrkandena och anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Staden har inte brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i lagen. Förfarandet har inte heller i övrigt skett i strid mot LOU.

Enligt p. 1.5.1 tredje stycket punkt 4 i förfrågningsunderlaget kan en utförare komma att uteslutas om utföraren enligt 10 kap. 2 § LOU har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta. I beslut av den 28 november 2015, dnr 8.7.3-36990/2015 beslutade IVO att helt förbjuda bolaget att bedriva verksamhet vid Harkievägen 24, Kärrbo i Västerås. Som skäl för beslutet angavs att det vid verksamheten föreligger sådana missförhållanden som innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt som avses i 13 kap. 9 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Verksamheten som var föremål för IVO:s ingripande var ett hem för vård och boende enligt 6 kap. 1 § SoL som tog emot ensamkommande flyktingbarn. Av beslutet framgår att det förekommit omfattande missförhållanden av allvarlig art i verksamheten. De missförhållanden som redogörs för i beslutet och bolagets brist på åtgärder för att komma tillrätta med dessa innebär allvarligt fel i yrkesutövningen. Det krävs enligt praxis inte någon lagakraftvunnen dom avseende det allvarliga felet i yrkesutövningen (EU domstolens dom i mål C-465-11, Forposta SA). Högsta förvaltningsdomstolen har vidare uttalat att den aktuella bestämmelsen bör tolkas så att det för uteslutning av en leverantör på grund av allvarligt fel i yrkesutövningen är tillräckligt att den upphandlande myndigheten gör sannolikt att leverantören gjort sig skyldig till sådant fel (HFD 2013 ref. 61). Genom att IVO, i egenskap av tillsynsmyndighet för den aktuella verksamheten, initierat ett tillsynsärende och i beslutet redogjort för ett stort antal missförhållanden har staden gjort sannolikt att bolaget gjort sig skyldig till de allvarliga felen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om staden har haft rätt att förkasta bolagets anbud i upphandlingen på den grunden att bolaget gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen.

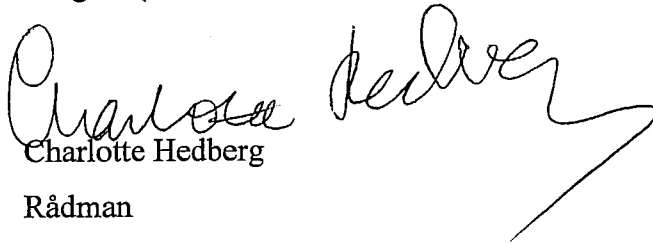
Enligt 10 kap. 2 § första stycket 4 får en leverantör uteslutas från att delta i en upphandling om denne har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta. Det är således den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att de påstådda missförhållandena föreligger. Några närmare anvisningar om vilket beviskrav som ska gälla, eller om vilka bevismedel som får användas, finns dock inte. Av praxis från EU-domstolen framgår att det inte fordras en lagakraftvunnen dom (EU-domstolens dom i mål C-465/11, Forposta SA). Högsta förvaltningsdomstolen har funnit att det för uteslutning bör vara tillräckligt att den upphandlande myndigheten gör sannolikt att ett sådant förhållande är för handen (HFD 2013 ref 61).

Staden har till stöd för att utesluta bolaget från upphandlingen hänvisat till ett beslut fattat av IVO den 28 november 2015. Av beslutet framgår att bolaget förbjuds att bedriva verksamhet vid det aktuella boendet i Västerås. Av skälen till beslutet framgår bl.a. att IVO bedömer att det vid verksamheten föreligger sådana missförhållanden som innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt som avses i 13 kap. 9 § SoL. Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att staden har gjort sannolikt att det, vid ett av bolagets boenden, förekommit sådana missförhållanden som enligt rättens mening är att anse som allvarligt fel i yrkesutövningen. Staden har således haft fog för att utesluta bolagets anbud och skäl att ingripa mot upphandlingen med beaktande av vad bolaget har anfört saknas därmed. Ansökan om överprövning ska därför avslås. Vad bolaget har anfört om att beslu-

tet har fattats efter ett felaktigt beslutsförfarande föranleder ingen annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg
Rådman

Sara Rostamian har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.